

Milí naši mladí priatelia,

december vonia Vianocami. Už v jeho prvých dňoch Mikuláš svojimi sladkými drobnosťami naznačil, že nás má niekto rád a myslí na nás. Vianoce túto skutočnosť potvrdzujú sviatočnou atmosférou v kruhu najbližších a spoločným obdarovaním.

Aj v našej knižnici vás máme radi a myslíme na vás. Počas roka sme pripravili viaceré podujatí, na ktorých ste sa možno aj zúčastnili. Stále nakupujeme nové, zaujímavé knihy, ktoré nedočkavo čakajú, aby ste si ich mohli prečítať.

Aj keď nás opäť limitujú rôzne opatrenia a obmedzenia, nemôže chýbať ani darček od nás v podobe ďalšieho čísla Čarušky. Veríme, že popri inšpirácii bude aj určitou kompenzáciou za čas, keď sme nemohli byť osobne spolu.

Úprimné slovo načiera z vôd príbehov a poznania, ktoré je pre každého nielen inšpiráciou, ale aj znakom spolupatričnosti. Slovo je tak najpodstatnejším a najkrajším prejavom darovania, ak vyjadruje záujem, úctu i lásku. Preto neoddeliteľne patrí k Vianociam. Podobne ako kniha, ktorá prináša príbeh medzi nás. Veríme, že dobré slovo i knihy vás budú sprevádzať nielen počas vianočných sviatkov, ale v každom dni roku 2022. A ak nám poviete, ktorá z kníh sa vám najviac páči, urobíte radosť i nám.

Spolu s vami sa tešíme nielen na sviatočné chvíle, ale i na stretnutia počas celého roku 2022.

*Pavol Tomašovič
riaditeľ KJF Trnava*

PRIATELIA NAŠEJ KNIŽNICE

V našom knižničnom časopise Čaruška pre mladých čitateľov sa nerodia len články, príspevky, tajničky, detské ilustrácie, ale aj priateľstvá.

Z mnohých dlhoročných priateľstiev si dovoľíme spomenúť dvoch významných ilustrátorov, **Miroslava Cipára** a **Jozefa Cesnaka**. Obidvaja oddelenie detskej literatúry Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave navštevovali a stretávali sa s deťmi na besedách a iných podujatiach, ktoré organizujeme počas celého roka. Bohužiaľ nás títo významní umelci, ilustrátori a tvorcovia krásnych výtvarných diel, navždy opustili. Budeme na nich vždy s úctou spomínať.

Miroslav Cipár (8. 1. 1935 – 8. 11. 2021)

Narodil sa v osade Semeteš, časť obce Vysoká nad Kysucou. Po maturite na gymnáziu začal študovať na Vysokej škole pedagogickej v Bratislave, potom prestúpil na Vysokú školu výtvarných umení. V rokoch 1971 – 1972 pracoval ako pedagóg na Children's Book Institute v New Delhi v Indii a v roku 1985 viedol ilustrátorský workshop na Srí Lanke. V roku 1987 získal štipendium v Spojených štátoch amerických. Významnú úlohu zohral v novembri 1989, bol jedným zo zakladateľov hnutia Verejnosti proti násiliu a aktérov Nežnej revolúcie. Vynikajúci kresliar, ktorý jednou linkou dokázal divy, sa do povedomia širokej verejnosti zapísal najmä ako ilustrátor, ocenený mnohými významnými poctami. Meno Miroslava Cipára poznajú celé generácie detí vďaka jeho nadčasovým ilustráciám.

Miroslav Cipár

stite v New Delhi v Indii a v roku 1985 viedol ilustrátorský workshop na Srí Lanke. V roku 1987 získal štipendium v Spojených štátoch amerických. Významnú úlohu zohral v novembri 1989, bol jedným zo zakladateľov hnutia Verejnosti proti násiliu a aktérov Nežnej revolúcie. Vynikajúci kresliar, ktorý jednou linkou dokázal divy, sa do povedomia širokej verejnosti zapísal najmä ako ilustrátor, ocenený mnohými významnými poctami. Meno Miroslava Cipára poznajú celé generácie detí vďaka jeho nadčasovým ilustráciám.

Vynikajúci kresliar, ktorý jednou linkou dokázal divy, sa do povedomia širokej verejnosti zapísal najmä ako ilustrátor, ocenený mnohými významnými poctami. Meno Miroslava Cipára poznajú celé generácie detí vďaka jeho nadčasovým ilustráciám.

Exlibris

Miroslav Cipár pre našu knižnicu vytvoril dva *exlibrisy*, ktoré sa stali našou značkou. Exlibris nájdete vo všetkých našich knihách, časopisoch a iných dokumentoch.

Ilustračná tvorba

Ak by sme mali vymenovať všetky detské knihy, ktoré umelec ilustroval, zabralo by nám to v Čaruške niekoľko strán. Spomeňme aspoň niektoré:

Biela kňažná, Dunajská kráľovná, Zlatá brána od Márie Ďuričkovej,

Do Tramtárie od Miroslava Válka,

Hrdinský zápisník od Kláry Jarunkovej,

Basta Fidli od Valentína Šefčíka,

Hra pre tvoje modré oči od Ľubomíra Feldeka.

Ocenenia (výber)

1973 Plaketa BIB '73 za ilustrácie ku knihe *Biela kňažná*

1976 Cena SÚKK v súťaži Československé najkrajšie knihy 1975 za knihu *Zlatá brána*

1977 Plaketa BIB '77 za ilustrácie ku knihe *Dunajská kráľovná*

1979 Cena Ľudovíta Fullu za ilustračnú tvorbu pre deti a mládež

1982 Zlatá medaila na IBA v Lipsku za knihu *Veľká cestovná horúčka*

1994 Najkrajšia detská kniha jesene - *Dejepis 3*

1995 Cena Ministerstva kultúry SR za grafickú úpravu knihy v súťaži Najkrajšie knihy Slovenska 1994 za knihu *Dejepis 3*

1999 Najkrajšia detská kniha jari - *Dejepis 5*

2005 Najkrajšie knihy Slovenska 2004 - *Zlatá brána*

2010 Najkrajšia detská kniha jesene - *Basta fidli*

2017 Najkrajšia detská kniha jari - *Veľká kniha európskych rozprávok*

V roku 2001 dostal Miroslav Cipár najvyššie štátne vyznamenanie, Rad Ľudovíta Štúra I. triedy.

Ex librisy Miroslava Cipára

Ilustrátorská tvorba Miroslava Cipára

Jozef Cesnak (6. 2. 1936 – 6. 11. 2021)

Narodil sa v Bacúchoch v okrese Brezno. Po maturite na Strednej škole umeleckého priemyslu v Bratislave absolvoval Vysokú školu výtvarných umení v Bratislave. Venoval sa grafike a ilustrátorskej tvorbe. V jeho tvorbe dominovala jasná, precízna a náročná kresba na spracovanie detailov. Ilustroval vyše 150 kníh pre deti a mládež, ale aj pre dospelých. K najznámejším knihám nepochybne patria prvé tituly Alfreda Hitchcocka a traja pátrači, kde ilustrácie vytvárajú prevažne tuš a ceruzka so sivými a čierno-bielymi odtieňmi.

Ilustrátorská tvorba Jozefa Cesnaka

Ilustračná tvorba (výber)

Štyria tankisti a pes od Janusza Przymanowskeho
Alfred Hitchcock a traja pátrači,
Slovensko v dobách stredovekých od Matúša Kučeru
Ako som sa stal mudrcom od Rudolfa Slobodu
Dunajské povesti od Márie Ďuričkovej
Záhorácke povesti od Štefana Moravčíka

Ocenenia (výber)

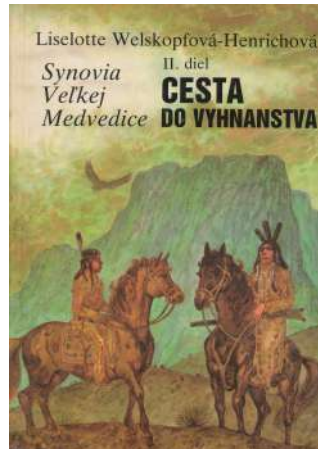
Cena Víta Nejedlého 1985

Cena Ľudovíta Fullu za ilustračnú tvorbu 2010

Identifikačný kód Slovenska 2019

Ilustrátorská tvorba Jozefa Cesnaka

OPÝTALI SME SA ZA VÁS

spisovateľky Svetlany Majchrákovéj

Od roku 2012 je známa detským čitateľom veselými a krásne ilustrovanými knihami, ktoré sa tešia veľkej obľube. Čoraz častejšie však píše knihy pre mládež. Sú plné napínavých historických príbehov, odohrávajúcich sa na našom území, ktoré bolo súčasťou vtedajšieho Uhorska. Do každého z týchto románov vkladá našu zaujímavú a často neznámu históriu.

Knižnicu Juraja Fándlyho navštevuje pravidelne a je našou vernou priateľkou. Ani tento rok nechýbala jej príjemná spoločnosť na besedách v oddelení detskej literatúry. Naposledy to bolo v polovici novembra, keď žiakom z ôsmej triedy predstavila svoju knižnú novinku *Koruna*, ktorá je v poradí už treťou z „kráľovskej“ edície.

Poprosili sme ju, aby pre náš časopis zodpovedala na zopár otázok.

Kde si prežila svoje detstvo?

Ja som sa narodila pod smolenickým zámkom a aj svoje detstvo som strávila v neďalekej dedinke Šelpice. Takže som vyslovene vidiecke dieťa, ktorého ihriskom na hranie bola príroda a širokých chotár.

Kto Ťa ovplyvnil, ako si v sebe spoznala talent?

Zrejme ako každého, aj mňa ovplyvňovali podmienky, v ktorých som vyrastala, rodina, kamaráti a ľudia, ktorých som vo svojom živote stretla, či situácie, v ktorých som sa ocitla. Čo sa týka talentu, ten som na sebe zatiaľ stále nespozorovala :)

Svetlana Majchráková v pobočke Tulipán

Aké sú Tvoje záujmy okrem písania ?

Okrem rodiny, zamestnania a písania sa venujem (keď sa to tak dá nazvať) športu, cestovaniu a rada sa rýpem v záhrade či v kvetináčoch.

Ako vyzerá Tvoj deň?

Nemyslím si, že môj bežný deň je niečím výnimočný a že sa odlišuje od dní, ktoré prežívajú iné mamy. Tiež vstávam s úderom šiestej, tiež musí ráno zbuntošiť deti a psa, porozháňať všetkých po dome a odviecť ich do školy. Potom osem hodín „zdobím“ priestory svojej kancelárie, pošpacírujem sa po potravinách, pozvážam z rôznych kútov Trnavy potomstvo, doma zabezpečím, aby nikto nezomrel od hladu, aby naša domácnosť vyzerala ako slušná domácnosť, aby sa deti tváрили, že sa učia, večer si s celou rodinou posedím, aby som každého trocha vyspovedala a odovzdala svoje najmúdrejšie rady (zväčša tie, ktoré nikto neberie vážne a nikto sa nimi neriadi) do ďalšieho dňa, a keď mi zvýši čas, idem si zabehať alebo si niečo prečítam. V lete, keď sú dlhšie dni, toho, samozrejme, zvládnem troška viac.

Aké tituly z Tvojej tvorby by si odporučila deťom čítať?

Mladším ratoľstiam určite veselé príbehy v knihe „Vodník Člupko“ alebo „Škriatkovia a rytierske cnosti“, no a pre šťastie určite knihu "Chyťme šťastie za gombík". Tým starším deťom sa budú zrejme viac pozdávať „Prázdniny na treťu“ alebo dobrodružná a záhadná kniha „Legenda“.

Predtým, než svoje texty pošleš editorovi, dávaš ich čítať aj deťom?

Áno. Keď boli naše deti menšie, najskôr som na nich pripravené texty testovala a zisťovala som, či rozumejú všetkým výrazom, či sa im príbeh páči, prípadne či slová dokážu bez problémov prečítať aj oni sami. Na druhej strane musím povedať, že sa tomu tešili, obzvlášť, keď mali možnosť niečo upraviť.

Pamätáš si, aké knihy si čítala, keď si bola malá?

Za môjho detstva som milovala knihu „Malá bosorka“ od Otfrieda Preusslera a súbor kníh od Kirilla Bulyčova, prostredníctvom ktorých sa dalo putovať po vesmíre a rôznych planétach. K detskej výbave v mojej knižnici patrili "Andersenovky", ktoré majú v sebe skutočné čaro, neskôr pribúdala edícia pre mládež "STOPY", niekoľko rokov som "hltala" rôzne grécke báje a povesti, neskôr knihy Vojtecha Zamarovského. Pravdaže nepohrdla som ani tvorbou od Márie Rázusovej-Martákovovej, Ludmily Podjavorinskej a pod. Mnohé z kníh (občas dotvorené vlastnými obrázkami) zdedili moji dvaja malí dediči.

Všetky Tvoje knihy sú o histórii?

Pravdou je, že knihy, ktorých dej je situovaný do stredoveku a príbehy, ktoré sú vybudované na rôznych historických udalostiach Uhorského kráľovstva, tie píšem najradšej. Avšak približne polovica kníh sa o históriu ani „neobšuchla“. Sú to práve knihy pre najmenších čitateľov. Tie sú postavené na fantázii, nie na historickom základe.

Koľko Ti trvá príprava knihy?

Veľmi ťažká otázka, na ktorú neviem dať jednoznačnú odpoveď. Pri každej knihe je to inak. Niektoré dokážem napísať v priebehu zopár mesiacov, pri iných je potrebné preveriť a pozisťovať mnoho údajov. Obzvlášť príprava historickej knihy trvá o čosi dlhšie ako kniha básničiek. Po ukončení rukopisu trvá tak približne rok, kým sa kniha skontroluje, nailustruje, zalomí, vytlačí, a dostane do rúk čitateľom. Často sa mi stane, že kým idem na besedu k dajakej čerstvo vydannej knihe, už musím premýšľať, o čom vlastne bola, pretože som posledný rok pracovala na niečom úplne inom a túto som celkom "vypustila" z hlavy.

Akú literatúru čítaš Ty?

Čítam všetko s dobrým koncom a všetko, čo nie je príliš násilné alebo vulgárne. Je mi jedno, či ide o fantasy príbehy, či ide o knihy s historickou tematikou, či romantické príbehy, či rozprávky pre dospelých, či detektívky, či mládežnícke knihy od iných autorov. Som taký všestranný čitateľ.

Tvorba

Koruna (2021)

Kráľ (2020)

Chyťme šťastie za gombík (2020)

Kráľovná (2018)

Legenda (2017)

Prázdniny na tretiu (2016)

Škriatkovia a rytierske cnosti (2015)

Zrada, česť a tajomstvo (2015)

Lúčne veršovačky (2013)

Vodník Čľupko (2012)

Rozhovor pripravila Terézia Kozmálová

TIPY NA ČÍTANIE

Simona Čechová - František z kompostu

Pre deti od 3 rokov

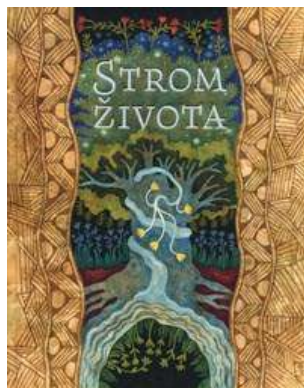
V komposte na konci záhradky, pod vajíčkovými škrupinkami a šupkami z jablák, býva maličký tvor František - dážďovka. Trápi ho, že nevie robiť nič užitočné, len celé dni hľbí chodbičky v zemi. Či je to naozaj tak, sa dozviete v tejto krásnej knižke s ekologickým posolstvom od mladej trnavskej autorky, ktorá si knižky sama ilustruje.

Dávid Ursiny - Strom života (Rozprávky veľkej Amazónie)

Pre deti od 9 rokov

Kniha je výberom mýtov a legiend Indiánov žijúcich v kultúrnej oblasti, ktorá sa nazýva Veľká Amazónia, teda územia rieky Amazonky a jej prítokov (predovšetkým krajín Brazília, Peru, Ekvádoru, Venezuely a severnej Bolívie). Sú to príbehy plné pestrofarebných príbehov, tajomstiev a napätia.

Andrea Kello Žáčková - Vitaj v múzeu

Bohato ilustrovaná kniha vysvetľuje, ako sa predmety dostanú do múzea, čo sa tam s nimi deje a kto sa o ne stará. Predstavuje približne 40 slovenských múzeí.

Lena Riečanská - Chrán moje tajomstvá

Pre čitateľov od 13 rokov

Zameriava sa na život, problémy a pocity dospievajúceho dievčaťa, tentoraz štrnásťročnej Sofie, ktorej zomrela mama pri autohavárii, vyrovnávanie sa so smrťou blízkej osoby, neprijatia otcovej novej partnerky a jeho odchodu do Afriky splniť sen zosnulej manželky.

Vojtěch Matocha - Prašina

Pre čitateľov od 11 rokov

Napínavé príbehy, ktoré Ťa vezmú priamo do srdca Prašiny. Prašinu nenájdeš na mape. Ide o fiktívnu štvrť tajuplného ostrova uprostred žiariacej Prahy, kde nefunguje elektrina a nesvietia lampy. Ukrýva starobylé tajomstvo, ktoré by mohlo zmeniť svet. Je to foglarovka 21. storočia.

Míľník¹ na nájdenie tej pravej knihy

Mladí milovníci fantasy (13+), pripravili sme si pre vás tipy na čítanie, ktoré sú „vít'azmi“ v našej knižnici.

Kniha *Výnimočná* od *Kristine Cashore* vám ukáže odlišnosť, silu, ktorá dokáže otriast' svetom. Ak máte slabosť pre nebezpečenstvo a akciu, prepadnete knižnej sérii *Trón zo skla*. Geniálna autorka *Sarah J. Mass* napísala aj ďalšiu sériu pre tých, ktorým sa nepáčil sladký koniec detskej rozprávky *Kráska a zviera - Na dvore z trňov a ruží*.

Ďalšou autorkou, čo popustila uzdu svojej fantázii je *Leigh Bardugo* so svojim bestsellerom *Vrania šesťka*, kde sa šesť ľudí snaží splniť nemožnú úlohu.

Pre tých z vás, ktorí máte radi magické príbehy, je tu kniha *Posledná veterná čarodějka* s kráľovskými intrigami na každej strane.

Fanúšikovia dračích príbehov, čujte! Porozprávame vám legendu o Pani drakov, ktorá zjednotila silou pravdy roztrieštené kráľovstvo v diológii *Eon* a *Eona* od *Alison Goodman*. Chcete cestovať časom? Vďaka *Alexandre Bracken* to je možné. Jej *Cestovateľ* si získal srdcia mnohých fanúšikov fantasy. *Plameň v hmle*, ktorý je v tesnom závese za *Cestovateľom*, sa odohráva v starovekej Číne, kde nič nebolo tak, ako to vyzeralo.

Tinedžerské stretko

Niečoho iného nikdy nezaškodí. Ak sa chcete báť, cítiť pohladenie cestujúcich duší, tieto knihy by ste nemali prehliadnúť. *Havraní cyklus* od *Holy Black* a *Domov pre neobyčajné deti slečny Peregrinovej* z pera *Ransom Riggsa*.

Katarína Vokrouhliková a spol.

No čo poviete?

Zaujali sme vás? Alebo ste už niečo z toho čítali? Ak nie, dúfame, že keď sa táto nepriaznivá situácia zlepší, čoskoro si ich u nás v knižnici aj budete môcť požičať.

Redakčná poznámka:

V čase zostavovania tohoto čísla sa knižnice od 25. 11. 2021 pre verejnosť zatvorili.

¹kameň, ktorý označuje vzdialenosť a smer

Tínedžerské stretko

Tínedžerské stretko

Spoločenstvo mladých knihomol'ov

Aj tínedžeri sa vedia zabaviť v našej knižnici. A to prostredníctvom pravidelných „čajových dýchánkú“, akoby to povedali bratia Česi.

I keď sme sa zo začiatku vôbec nepoznali, tak sme sa odvážili prísť, lebo sme verili, že knihy nás spoja. A to pod dozorom knihovníka a tiež už nášho kamaráta Ľubomíra. Na stretnutiach nepijeme samozrejme len čajíky, ale robíme aj užitočné veci. Diskutujeme na rôzne zaujímavé témy, porovnávame knižné diela a navzájom jeden s druhým často aj nesúhlasíme. Veľkým spestrením sú pre nás vedomostno-zábavné hry, kde si precvičujeme našu bystrosť, rýchlosť a improvizáciu. Smiech je vždy toho neodmysliteľnou súčasťou. Predtým, ako nás korona zahнала domov, tak sme sa stretávali pravidelne každé dva týždne v piatok. Vždy sme sa tešili na partiu, s ktorou sme sa toľko nasmiali, že sme vždy odchádzali s úsmevom na tvári. Tak veríme, že čoskoro opäť...

S. Siantová, T. Kozická

Tínedžerské stretko

Tínedžerské stretko

NAVŠTÍVILI NÁS

Uvítanie knižnej novinky

Medzinárodný deň hudby a Svetový deň úsmevu spája rovnaký dátum - 1. október. Presne v tento deň sme v pobočke Tulipán privítali hudobníka a spisovateľa v jednej osobe Branislava Jobusa, ktorý nám prišiel predstaviť knižnú novinku pre deti o knihovníčke pod názvom *Máriška Bombrlkatá a jej poklady v knihách ukryté*. Okrem neho nechýbala ani spisovateľka a vydavateľka, tiež v jednej osobe, Danuša Dragulová - Faktorová, ktorá sa o vydanie knihy postarala. Keďže bol deň hudby a úsmevu, celé podujatie bolo spevavé a veselé. Knihu sme privítali, ako sa počas jesene patrí, úrodou z našich záhrad, úrodou od našej vernej čitateľky - a to zvončekovými papričkami, na ktorých si naši hostia dodatočne aj pochutnali. Vtipné čítanie prepojené s pesničkami pobavilo všetkých dvadsať účastníkov. A tieto autogramy so srdiečkom zanechali hostia pre vás, milí naši čitatelia Čarušky:

Veronika Chorvatovičová

Danuša Dragulová-Faktorová, Braňo Jobus

Učenie bez školských lavíc

Každoročne pripravujeme aktivity, ktoré vám môžu rozšíriť vedomosti získané v škole či doma. Bolo tomu tak aj v tomto roku, kedy sme získali dotáciu z mesta Trnava a mohli sme uskutočniť podujatie Učenie bez školských lavíc formou troch prednáškových dní. Vedecký publicista Dušan Valent pre všetky vekové kategórie od 1. po 9. ročník pripravil pätnásť prednášok plných vedomostí a zaujímavostí, ktoré v učebniciach zatiaľ ešte nenájdeme.

Témy tohto roka: Zem, Svet zvierat a Pradejiny života zaujali všetkých 286 účastníkov, či už to boli samotní žiaci, či pedagógovia. Dozvedeli sme sa veľa nového aj vďaka množstvu otázok, ktoré deti publicistovi kládli. A v poďakovaní, ktoré nám zanechal, sa už teší na ďalšie stretnutia.

Veronika Chorvatovičová

Ďakujem za pozvanie
a teším sa na ďalšie školské
stretnutie v sprievode
dinosaurov, mineraľov, duchov,
pyramíd, exoplanét či sopiek.

Dušan Valent

Pokrstili sme Korunu

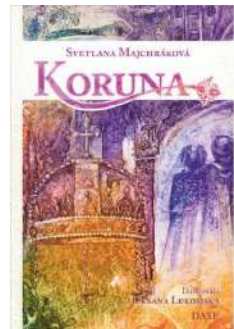
18. októbra sa v pobočke Tulipán objavila *Koruna*. Nebola to však minca ani kráľovská koruna, ale knižná novinka z vydavateľstva DAXE. Za účasti spisovateľky Svetlany Majchrárovej a ilustrátorky Oksany Lukomskej ju privítalo tridsaťjeden účastníkov. Autorka prezradila, že jej dej nás zavedie do histórie, konkrétne do stredovekej Trnavy a ilustrátorka nás oboznámila s technikou vzniku knižných ilustrácií. Mali sme možnosť na vlastné oči uvidieť originál obálky knihy a tiež doterajšiu knižnú tvorbu oboch dám. Knihu sme privítali spolu s tínedžermi, ktorí sypaním farebných trblietavých srdiečok postupne vyslovovali svoje prania. Veríme, že sa splnia a kniha poteší nielen našich čitateľov v knižnici, ale aj tých, ktorí ju ako darček nájdu pod vianočným stromčekom. Tu je ich pozvánka:

Veronika Chorvatovičová

zľava: Oksana Lokomska, Svetlana Majchráková, Veronika Chorvatovičová

Svetlana Majchráková
a
OKSANA LUKOMSKA
Vás pozývajú na
potulky stredovekou
Trnavou
s príbehom Koruna.

Hviezdy pre teba

8. novembra sme v pobočke Tulipán pripravili podujatie v rámci cyklu podujatí Klub „N“ pre našich „náštročných“ čitateľov. Knižnú novinku *Hviezdy pre teba* sme privítali za účasti autorky Miroslavy Varáčkovej, ktorá získala za tvorbu pre mládež už niekoľko ocenení a jej knihy boli preložené aj do českého jazyka. Sypaním zlatých hviezdičiek niekoľkí účastníci vyslovili želania knihe aj autorky a my veríme, že sa naplnia. A že tvorba autorky mladých zaujala, svedčil aj fakt, že hneď po vyučovaní si prišli niekoľkí účastníci besedy knihy požičať. Už teraz vám môžeme prezradiť, že ďalšia knižka tejto autorky je tu čo nevidieť. Máme sa na čo tešiť.

Veronika Chorvatovičová, Miroslava Varáčková

Už teraz vám môžeme prezradiť, že ďalšia knižka tejto autorky je tu čo nevidieť. Máme sa na čo tešiť.

Veronika Chorvatovičová

Čitateľom časopisu Čaruška
veľkým srdečne čitateľom!
Zo srdca
Varáčkovej!

Eko beseda s Thomasom

11. novembra sa v pobočke Tulipán uskutočnilo podujatie venované ekológii. Host'om bol spevák a hudobník Thomas Puskaier, ktorému táto téma nie je ľahostajná. Deti sa dozvedeli ako triediť a recyklovať odpad, ale aj aké rôzne interaktívne metódy môžeme pri vzdelávaní detí použiť, aby sme ochránili našu Zem aj nás. Mali sme možnosť vypočuť si známe hity s novým ekologickým textom. Spoločne sme dospeli k záveru, že toto podujatie by malo mať ďalšie pokračovania - napríklad pokračovali by sme ochranou vody či využitím zelenej energie. Uvítali by to učitelia i žiaci samotní. Pre našich čitateľov posielam Thomas svoj vianočný pozdrav:

Veronika Chorvatovičová

Čitateľom časopisu
Čaruška želim
krásne a pokojné
Vianoce! zo ♥

Thomas
Puskaier

Thomas Puskaier

Lienka Snehulienka

22. novembra sa z knižničnej pobočky Tulipán ozýval spev najmenších žiakov prvej triedy, ktorí si spolu so spisovateľkou a hudobníčkou Beatou Kuracinovou Vargovou zaspievali viacero známych slovenských pesničiek. Spevu predchádzalo čítanie o lienke Snehulienke, ktorá nemala farbu na kabátik ani žiadne bodky. Pätnásť zvedavých účastníkov so zatajeným dychom počúvalo, ako to s lienkou dopadlo a či naozaj dostala farbu na krídelká aj s čiernymi bodkami. Ako to už v rozprávkach chodí, všetko dobre skončilo a tak bolo všetkým do spevu.

Beata Vargová Kuracinová

Veronika Chorvatovičová

*Zažila som krásne stretnutie
s bezprostrednými čitateľmi -
prváčikmi, ktorí ešte
nepoznali r, ale verím,
že na konci školského roku
už budú častými návštevníkmi
tejto priateľskej knižnice
a milou tetou Veronikou,
jej úsmevom a láskou.*

*Beata
Vargová
Kuracinová*

Súťaž v speve

Žiakom Spojenej školy na Lomonosovovej ulici v Trnave sa naskytla zaujímavá príležitosť zúčastniť sa súťaže v speve, ktorú s radosťou prijali a navštívili hudobné oddelenie Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave. Host'om, ktorý nielenže vykúzlil čarovnú atmosféru, ale svojím humorom a citlivým prístupom taktiež pomohol súťažiacim zbaviť sa trémy, bol hudobník a spisovateľ Braňo Jobus. Zároveň obohatil súťaž vlastnými piesňami a predstavením svojich kníh. Súťažiaci deti sa prezentovali ľudovými a rómskymi piesňami. Niektorí z nich príjemne ozvláštnili toto stretnutie a prišli v tematickom odevu. Na záver porota odmenila víťazov diplomom, sladkou odmenou a súťaž sme ukončili piesňou z filmu Traja veteráni „Není nutno“. Všetci sa už tešíme na ďalšiu súťaž, ktorá sa bude konať v apríli budúceho roku!

Podujatie bolo realizované s finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Braňo Jobus a žiaci Spojenej školy na Lomonosovovej ulici v Trnave

Môj život s hudbou

V októbri tohto roku sa uskutočnilo v hudobnom oddelení Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave stretnutie v rámci cyklu Môj život s hudbou, na ktorom sme mali možnosť privítať talentované hudobníčky: huslistku Ninu Kristínu Michálikovú, violončelistku Martinu Ruttmarovú a klaviristku Zuzanu Reiffersovú. Predviedli skladby z inscenácie s tematikou holokaustu Eli, eli lama sabachtani, ktoré našťudovali v divadle ASI v Šali. V priebehu svojej umeleckej činnosti dievčatá získali veľa ocenení. Odpovedali žiakom ZŠ Angely Merici v Trnave na mnohé otázky. Deti sa dozvedeli nielen o ich obľúbených hudobných skladateľoch, ale aj o ich záujmoch a budúcich plánoch. Ich výborné výkony žiaci odmenili dlhým a nadšeným potleskom.

Podujatie bolo realizované s finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Alena Vozárová

SPOMÍNAME NA LETO

Počas letných prázdnin sa po prvýkrát v pobočke Tulipán uskutočnilo podujatie Superklubko, ktoré v sebe skrývalo 9 prázdninových stretnutí. Zúčastnilo sa ho 207 účastníkov z radov našich čitateľov i návštevníkov Trnavy. Súťaž aj celý program bol pravidelne prispôsobovaný vekovým kategóriám, ktoré sa v daný deň stretli v knižnici. Veľmi nás teší, že pozvanie počas letných prázdnin prijali spisovateľky Svetlana Majchráková a Gabriela Spustová, či lesník Erik Kozár. Počas záverečného stretnutia sme najaktívnejších účastníkov odmenili - získali diplomy, knihy, školské diáre i pomôcky. Všetkých účastníkov záverečného stretnutia čakala veselá hudba, tanec a sladká torta. Podujatie malo potešujúci ohlas u rodičov i starých rodičov, a tak by sme ho o rok opäť s radosťou zopakovali. Svoje pranie čitateľom časopisu Čaruška posielala aj spisovateľka Gabriela Spustová.

Veronika Chorvatovičová

Čitateľom časopisu Čaruška
želám mnoho sladkých kníh
a mnoho stretnutí s mladými
a dobými ľuďmi.

V knižnici na Tulipáne bolo v lete
mádkovanie. Veľmi ďakujem pani
knižničnej Veronike za púťovú
stretnutie Recitovaného leta Superklubka.

♥ Gabriela Spustová

VEDELI STE, ŽE...

• marec je v u nás považovaný za mesiac knihy? Jeho pôvod siaha do nedávnej minulosti, konkrétne do roku 1955, kedy bol marec ako mesiac knihy vyhlásený. Stalo sa tak na počesť Mateja Hrebendu, slovenského národného buditeľa a ľudového spisovateľa, ktorý je považovaný za šíriteľa vzdelanosti. Počas svojho života cestoval po Slovensku a šíril osvetu potreby čítania. Podarilo sa mu zachrániť množstvo kníh a významnou mierou prispel ku vzniku knižníc.

Od roku 1999 si na Slovensku pravidelne počas marca pripomíname aj Týždeň slovenských knižníc.

- svetový rekord v čítaní kníh držia obyvatelia Indie? Čítaniu sa venujú neuveriteľných 10,7 hodín týždenne!
- najčítanejšou knihou na svete je Biblia? V prvej trojke sú aj Citáty Mao Ce-tunga a Harry Potter.
- najpredávanejšou knižnou sériou na svete je séria o Harry Potterovi?
- z jedného stromu môže v priemere vzniknúť až 50 kníh?
- napísanie jedného románu trvá v priemere 475 hodín?
- viete, že pravidelné čítanie môže znížiť rýchlosť poklesu pamäti človeka takmer o tretinu?
- prvou knihou napísanou na písacom stroji bola kniha od Marka Twaina Dobrodružstvá Toma Sawyera?

KINDLOTÉKA

Z iniciatívy Trnavského samosprávneho kraja sa v Knižnici Juraja Fándlyho v Trnave zrealizoval projekt firmy Amazon, výsledkom ktorého je zriadenie novej multifunkčnej študovne spojenej s Kindlotékou. Cieľom projektu je najmä podporiť čítanie a vzbudiť záujem o knihy u žiakov a študentov novou interaktívnou formou. Špeciálny čitateľský kútik s elektronickými čítačkami kníh Kindle môžete využívať aj vy. Nachádza sa na druhom poschodí vpravo v hlavnej budove knižnice na Rázusovej ulici.

Knižnica bude ponúkať aj workshopy v oblasti STEM (Science, Technology, Engineering, Math) a popularizácie čítania.

ČO NOVÉHO SA BUDE DIAŤ V ROKU 2022

Milí mladí čitatelia,

viete, že v budúcom roku 2022 naša knižnica oslavuje 95 rokov od svojho vzniku? Preto pre vás pripravujeme viaceré zaujímavé podujatia, ktorých sa môžete zúčastniť aj vy, ak budete mať chuť.

V marci 2022 plánujeme vyhlásiť výtvarnú súťaž pre deti do 15 rokov pod názvom **Vytvor vlastný komiks** na tému - Tajomstvá knižnice.

Ak neviete, ako sa taký komiks tvorí, to vôbec nevádi. Poradí vám dizajnér a výtvarník Filip Horník na niekoľkých komiksových workshopoch, na ktoré sa môžete prihlásiť, sú úplne zadarmo!

Zaslané práce budú hodnotiť naslovovzátí odborníci a v októbri 2022 víťazov odmeníme hodnotnými cenami.

Ako trávite svoj voľný čas? Chcete sa zahrať spoločenské hry, čítať, súťažiť, pracovať s 3D tlačiarňou, alebo len tak sa porozprávať? A neboli ste ešte na tínedžerskom stretku? Plánujeme založiť aj čitateľský klub a pri dobrom čaji, limonáde a koláčikoch sa budeme rozprávať, ako inak o knihách. Tak neváhajte, pridajte sa k nám a prídte do knižnice. Stretávame sa dvakrát mesačne.

V lete na vás bude čakať prázdninový program. Pýtate sa aký? Zatiaľ prezradíme len toľko, že to budú súťaže, tvorivé dielne, návštevy kultúrnych a športových inštitúcií, výlet a zaujímaví hostia. A to všetko nielen v knižničnej záhrade, ale aj v pobočkách Tulipán a Prednádražie.

Sleduj našu stránku www.kniznicatrnava.sk a zapojte sa do písomných súťaží a získajte skvelé ceny. Hneď v januári začíname s **Pokladmi Eleny Čepčekovej** a v júni sa skúsime vydať na **Potulky po hradoch**.

Chystáme pre vás aj dve interaktívne výstavy - v spolupráci s BIBIANOU, medzinárodným domom umenia pre deti. Prvá z nich má názov **Zmysel to má aj bez zmyslov**. Dozviete sa niečo o živote svojich vrstovníkov so špeciálnymi potrebami.

Na jeseň bude inštalovaná ďalšia hravá a inšpiratívna výstava pod názvom **Tiché putovanie**, kde sa vydáte na cestu svetom „tichých“ kníh, ktoré sú tvorené len z obrázkov, bez textu.

OBSAH

PRÍHOVOR	1
PRIATELIA NAŠEJ KNIŽNICE	2-6
OPÝTALI SME SA ZA VÁS spisovateľky Svetlany Majchrákovéj	7-9
TIPY NA ČÍTANIE	10-11
Míľnik na nájdenie tej pravej knihy	12-13
Spoločenstvo mladých knihomoľov	14
NAVŠTÍVILI NÁS - Uvítanie knižnej novinky	15
Učenie bez školských lavíc	16
Pokrstili sme Korunu	17
Hviezdy pre teba	18
Eko beseda s Thomasom	19
Lienka Snehulienka	20
Súťaž v speve	21
Môj život s hudbou	22
SPOMÍNAME NA LETO	23-24
VEDELI STE, ŽE...	25
Kindlotéka	26
ČO NOVÉHO SA BUDE DIAŤ V ROKU 2022	27
OBSAH	28

Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave
Rázusova 1
918 20 Trnava
Zákaznícka linka: 033/55 13 896
E-mail: kniznica@kniznicatrnava.sk
www.kniznicatrnava.sk

Čaruška. Časopis mladých čitateľov. Č. 2/2021

Zodp. redaktor: Pavol Tomašovič
Redakčná rada: Emília Dolníková, Ľubica Malá, Veronika Chorvatovičová, Lucia Karabová,
Terézia Kozmálová
Vydala: Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave
Vychádza: 2x ročne
Rok vydania: 2021
Ročník: 26
Grafický návrh obálky: Oksana Lukomska
Fotografie: archív KJF Trnava
Registrácia: MK SR pod č. EV3656/09

ISSN 1339-5041